

Turėsime prisitaikyti.
Jis turėtų žinoti.
Gera, kad pabara.
Debesų melžimas.
Dailininkai "zurza."
Laisvasis jaunimas.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsienio \$9.00
Queens Apskritis \$8.00
KOPIJA 5c
PRICE 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ--LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
In the Eastern States,
110-12 Atlantic Ave.,
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. Virginia 9-1827-1828

No. 100

★ ★ ★

Richmond Hill 19, N. Y., šeštad., Gegužės-May 27, 1950

★ ★ ★

Metai XL.

Dienraščio XXXII.

TRUMANAS NEIGIANČIAI ATSILIEPĖ Į T. LIE SIŪLYMĄ DĖL TAIKOS

Sako nežinąs, ar Trygve Lie patarnavęs taikos reikalui

Masačiūzės draugai nepasitenkine, kad Lietuvių Literatūros Draugijos suvažiavimas įvyks liepos 1 ir 2 dienomis. Mat, liepos 2 dieną įvyks du dienraščio Laisvės piknikai — vienas Brooklyne, kitas Maynarde. Piknikuose daug darbo, reikia daug žmonių. Vardovaujantieji draugai norėtų dalyvauti suvažiavime, bet jie taip pat labai reikalingi Maynardo piknikui.

Jų nusiskundimas teisingas. Bet suvažiavimo dieną pakeisti labai sunku. Reikės kaip nors prisitaikyti, kad nenukentėtų nei Maynardo piknikas, nei suvažiavimas. Masačiūzės draugams prisiėmęs pasidalinti pareigomis. Vieniems teks rūpintis pikniko reikalais, o kitiems būtinai dalyvauti LLD suvažiavime.

Pastebėjau, kad kai kurios didelės LLD kuopos, gyvenančios beveik šalia New Yorko, renka suvažiavimą tik po vieną ar du atstovus. Taip negerai. Artimosios kuopos turėtų priištį pilnas delegacijas.

Šiokį tokį pasiteisinimą turi tolimosios kuopos, bet artimosios — neturi jokio.

Prelatas Urbanavičius klausia: "Kaip prieš dešimt metų atrodė Hitlerio ir Musso linio galybė? Kaip ji šiaudien atrodo?"

Dar reikėjo pridėti ir Smetonos galybę. Kaip ji šiaudien atrodo?

Geraiusia turėtų žinoti pats Darbininko redaktorius, nes jis visiems trims diktatoriams batus laizdė, kai jie dar gyvi buvo ir terorizavo žmones.

Vietoje klausimus statyti, prelatas turėtų iš jų nelaimingo likimo pasimokyti. Turėtų pasimokyti, kad fasistams niekada nepasisekė pasaulį laimėti. Veltui jis juos šiaudien kas savaitę savo straipsniuose palaimina.

Žymusis Tarybų Sąjungos kompozitorius Šostakovičius vėl patekęs "bėdon". Taip rašo komercinė spauda. Tarybinė spauda jį viešai išbaurys, kam jis taip palengva kuria naują operą "Spalis".

Bet labai gerai, kad pabara žmogų už apsilaidimą. Kartais labai reikalingi aštrios kritikos net žymiausi žmonės. Reikia tikėtis, kad po šios kritikos Šostakovičius geriau dirbs.

Dar vis New Yorkas tebėra ištroškęs — per mažai vandens turi. O ką valdžia daro? Beveik nieko. Tiesa, ji pasamdė keletą lietaus darytojų, kurie už poros šimtų mylių nuo miesto debesų kovoja: "spaudžia" juos iš viršaus ir iš apačios, bet lietus netrykšta, ir tiek!

Dirbinas lietus yra geras daiktas. Kada nors gal mokslas ir pasieks tikslą. Gal kada nors užteks porai galvočių lėktuvu pasiekti į orą ir "išmelžti" debesį, bet kol kas valdžia padarytų išmintingai, jeigu pasirūpintų rymomis vandens pristatytį iš ežerų bei upių.

Amerikos dailininkai netyli, jie protestuoja. Jie protestuoja, kam tie seni dailės muziejaus biurokratai nekreipia dėmesio į moderniąją dailę. Jie tik praeitimi gyvena ir tik jau seniai nebegyvas dailininkus pripažįsta meistras.

Šios savaitės pabaigoje Ber-

Washington. — Korespondentai užklauso prezidentą Trumaną, ar jis žino, kiek patarnavo taikai Trygve Lie, generalinis Jungtinių Tautų sekretorius.

Trumanas šaltai atsakė, kad nieko nežinąs apie jokių Lie'o prisidėjimus prie santikos darymo tarp vakarinių valstybių ir Sovietų Sąjungos. Trumanas pridūrė, kad jis nieko apie tai nesakys pirm, negu aptars tą dalyką su valstybės sekretorium Achesonu.

Lygiai šaltai atsiliepė valstybės departamentas ir korespondentų klausimus.

Lie siūlė aukštiesiems Amerikos, Anglijos, Sovietų Sąjungos ir Francijos vadovams susirinkti į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą ir ramiomis derybomis spręsti ginčus. Jis taipgi sakė, kad į Jungtines Tautas turėtų būti priimta Kinijos Liaudies Respublika, pašalinant Čiang Kaišeko kinus tautininkus.

Tokius pasiūlymus Lie davė pasikalbėjime su premjeru Stalinu Maskvoje.

Sūdoma nauji atomų sekretojų saugotojai

Washington. — Valdinė Atomų Jėgos Komisija neseniai paskyrė patarėjų grupę, kad nurodytų, kaip geriau sergėti atomines Jungtinių Valstijų slaptības. Grupės vadu buvo paskirtas John Bugas, buvęs slaptosios FBI policijos agentas, o dabar Fordo automobilio kompanijos viceprezidentas. Bugas vadovauja privačioms kompanijoms šnipams prieš darbininkus Fordo fabrikuose.

Bugo pirmininkaujama patarėjų grupė dabar davė savo pasiūlymą slaptam susirinkimui atominio senatorių ir kongresmanų komiteto, būtent:

Paskirt antrinį generalinį Atominės Komisijos vedėją. Jis turėtų vadovauti saugantiems atominius sekretus šnipams ir tikrinti darbininkų - tarnautojų ištikimybę. Jis taipgi spėtų, kokias atominės žinias leisti viešai skelbti, o kokias užgniaužti. Jisai taip pat galėtų apeiti ir pirmojo generalinio vedėjo patvarikymus, jeigu slaptybės to reikalauja.

lyne susirinks Rytinės Vokietijos laisvasis jaunimas — susirinks pusė milijono jaunų vyrų ir moterų.

Mūsų komercinė spauda pranašauja revoliuciją. Baimė turi didelės akis. Taip sako žmonės. Taip elgiasi komercinė spauda.

Gresia greitas rendų kontrolės žlugimas

Washington. — Išsibaigia lėšos rendų kontrolės įstatymui vykdyti. Valdinis gyvenamųjų namų direktorius Tighe Wood todėl pranešė trim tūkstančiam kontrolės pareigūnų, kad nuo birželio 6 d. jie bus paleisti iš tarnybos, jeigu Kongresas nepaskirs daugiau lėšų.

Dabartinis rendų kontrolės įstatymas išsibaigia birželio 30 d.

Valdžia siūlė pratęsti tokį įstatymą dar 12 mėnesių.

Denniso apeliacija dėl užstoato atmeta

New York. — Komunistų Partijos vadovas Eugene Dennis kreipėsi į Jungtinių Valstijų apeliacijų teismą, prašydamas už užstatą paliuosuoti iš kalėjimo. To reikia, kad Dennis galėtų paruošti apeliaciją aukštesniam teismui prieš federalio teisėjo Medinos sprendimą, kur Dennis ir 10 kitų komunistų buvo nuteisti ilgiems metams kalėjimo už vadinamą "sąmokslą nuversti valdžią".

Jungt. Valstijų apeliacijos teismas atmetė Denniso prašymą. Dennis įkalintas vieniems metams už tai, kad "paniekino" Neamerikinės Kongresmanų Veiklos Komitetą.

Liuteriai kelia protestus prieš Mundto bilių

Washington. — Oficialus liuterių bažnyčios laikraštis The Lutheran pasmerkė įneštą Kongresui faksistuojantį Mundto bilių ir ragino visus Laisvę mylinčius piliečius protestuoti prieš tą pavojingą bilių.

Čechoslovakija ir Vengrija graso niekinti Moksliniai-Kultūrinę Jungtinių Tautų organizaciją, jeigu Čiang kinais nebus tuoj pavaryti iš jos.

Mexico, Me.

Mirė Mary Stasulis, 57 metų amžiaus, po operacijos geg. 22 d. Velionė buvo LDS 28 kuopos narė.

Šimtai tūkstančių vokiečių ir kitataučių jaunuolių suvažiavo demonstruoti rytiniam Berlyne

Berlin. — Jau penktadienį buvo suvažiavę į rytinį Berlyną dalį daugiau kaip 200,000 jaunuolių. Laukiama dar šimtų tūkstančių. Apskaičiuota, kad jaunimo rytiniame, sovietiniam mieste ruožte demonstracijose ši šeštadienį ir sekmadienį maršuos pusė milijono berniukų, mergaičių ir jaunų vyrų. Jie apsirėngę gražiomis mėlynomis uniformomis.

New Yorko Times radijas pranešė, šiuos žodžius berašant, kad tūkstančiai trokų dunda į rytinį Berlyną, gabendami jaunuolius iš įvairių Vokietijos kampų. Teigiama, kad bent keli tūkstančiai atvažiuos ir iš vakarinės Vokietijos, užimtos anglų, amerikonių ir francūzių.

Jaunimo demonstracijose už taiką ir demokratiją dalyvaus ir tūkstančiai jaunuolių iš beveik visų Europos kraštų, taip pat iš Azijos ir Amerikos.

Jau ketvirtadienį buvo pastatyti milžiniški šėrai su guoliais ir virtuvėmis šimtui tūkstančių svečių.

Anglai, amerikonių ir francūzai sustatė savo policiją ir paruošė kariuomenę saugoti vakarinio Berlyno ruožius nuo "jaunuolių įsiveržimo iš rytinio Berlyno."

Rytinio Berlyno vyriausybė atėmė leidimus trims amerikonių ir anglų korespondentams, kurie iš lėktuvų fotografavo jaunimo sambūrius rytinėje miesto dalyje. Suprantama, kad fotografavo ir karinius punktus.

Pietų Korejos valdžia suėmė šimtus demokratinių žmonių

Seoul, Koreja. — Pietinės Korejos valdžia paskelbė, jog areštavo daugiau kaip 200 žmonių, tarp jų ir kelis aukštus armijos oficerius. Suėmė darbininkus, valstiečius ir kitų demokratinių organizacijų veikėjus. Vadina juos komunistais.

Valdininkai dvejoja kalnais areštuotos. Vienas kaltinimas sako, kad jie darę sąmokslą nuversti dešinių prezidento Singman Rhee valdžią; kitas kaltinimas pažymi, kad jie dar-

Kinijos liaudininkų kariuomenė užėmė kelias Ladrone salas

Hong Kong. — 3,000 Kinijos liaudininkų kariuomenės šturmo Čiang Kaišeko kinus tautininkus ir karininkus laivai. Jie, be stambiausioje Ladrone (Mansan) grupės saloje ir užėmė šią salą, apie 80 mylių į pietus nuo Kantono uosto.

Liaudininkai jau pirmiau atėmė iš čiangininkų kelias mažesnes Ladrone salas. Šias salas čiangininkai naudodavo, kaip stotis savo kariniams lėktuvams ir laivams, blokuojantiems Kinijos Liaudies Respubliką.

Kailasiuvių Unija apleidžia CIO

Atlantic City, N. J. — Kailasiuvių Unijos suvažiavimas nutarė pasitraukti iš CIO. Pasmerkė reakcinių CIO centro vadus, kaip darbo unijų ardytojus, darbininkų reikalų išdavikus ir šaltojo karo kurstytojus.

ANTRADIENĮ LAISVĖ NEIŠEIS, nes tai bus nacionalinė šventė Memorial (Decoration) Day.

Europos žmonės nori taikos, sako T. Lie

Lake Success, N. Y. — Sugrįžęs iš Europos, Trygve Lie, generalinis Jungtinių Tautų sekretorius, pareiškė, kad visi Europos kraštai pageidauja taikos. Vakarų europiečiai lygiai nori taikos, kaip ir Sovietų žmonės, sakė Lie, kuris apkeliavo įvairius vakarų Europos kraštus ir lankėsi Maskvoje.

ORAS. — Vėsu, apsiniaukę ir lietus.

GINKLAI IZRAELIUI IR ARABAM TAIKOMI PRIEŠ SOVIETŲ SAJUNGĄ

Ginklai skiriami ir slopinimui žmonių judėjimų prieš valdžias

Washington. — Prez. Trumanas paskelbė, jog Amerikos valstybės sekretorius Achesonas ir Anglijos ir Francijos užsienio reikalų ministrai neseniai Londone susitarė praleisti ginklus Izraelio valstybei ir arabikiems kraštams, bet Izraelis ir tie kraštai turi pasi-

žadėti, jog nenaudos ginklų užpuolimams vieny prieš kitus.

(Anglija ir Francija ginklavo arabiškus kraštus, bet sulaukė ginklų nuo Izraelio. Amerika iki šiol taip pat buvo užgynus ginklų pardavinėjimą Izraeliui.)

Trijų didžiųjų užsienių ministrų bendras pareiškimas sako:

"Arabų valstybėms ir Izraeliui reikia palaikyti tam tikras ginkluotas jėgas, kad galėtų užtikrinti savo vidujinį saugumą, teisėtai apsiginti ir suvaidinti savo vaidmenį visai tai sričiai apginti."

Vadinamas "vidujinis saugumas" yra apsiginklavimas slopinti žmonių sukilimus prieš savo valdžias, o "visos tos srities apgynimas" reiškia Izraelio, Egipto, Irako ir kitų arabiškių šalių ginklų prieš komunistus ir Sovietų Sąjungą, kaip aiškina New Yorko Daily News ir kiti komerciniai laikraščiai.

Prezidentas gi Trumanas sveikino tą trijų didžiųjų vakarinių kraštų nutarimą, vadinamą jį "patarnavimu taikos išlaikymui ir gerovės kėlimui Artimuosiose Rytuose."

Užgirta \$3,200,000,000 šaltajam karui

Washington. — Senatas 47 balsais prieš 27 galutinai užgėrė valdžios bilių, kuris skiria \$3,200,000,000 Marshallo planui vakarinei Europai ir kitiems kraštams stiprinti prieš komunizmą per 12 mėnesių nuo liepos 1 d.

Tarp kitko, pietinei Korėjai skiriama \$100,000,000, Čiang Kaišekui ir panašioms Azijoj \$94,000,000 kovai prieš Kinijos Liaudies Respubliką ir komunizmą, francūzų karui prieš demokratine Vietnamo respubliką \$23,000,000 ir tt.

Amerikos laivynas rody savo galybę Azijai

Washington. — Jungtinės Valstijos pasiuntė 33 savo karo laivus į vakarinį Pacifiko Vandenyno ruožą, kad rodytų karinę Amerikos galybę prieš komunistus Azijoje.

Tie karo laivai ("svečiuosis" Malajoj, Tailande, Indo-Kinaj ir kituose pietinai-rytinės Azijos kraštuose. Jų komandierius admiralas Arthuras Struble pareiškė, jog ši karo laivyno "misija yra paruošta tuojautiniams veiksmais, jeigu kiltų greitas reikalas."

Tarp tų laivų yra ir du didžiuliai lėktuvnešiai, Boxer ir Valley Forge. Pakildami nuo jų kariniai lėktuvai, skraidys virš minimų kraštų. Tuom drąsins tenaitines valdžias ir baugins kovojančius prieš jas komunistus - partizanus.

Aukštieji politikai keliaus Japonijon

Washington. — Kito mėnesio pradžioje keliaus į Japoniją John Foster Dulles, republikonas Trumano valdžios patarėjas, pasikalbės su generolu MacArthuru apie taikos sutartį su Japonija.

Apie tą patį laiką išvyks Japonijon Louis Johnson, visų ginkluotų Amerikos jėgų sekretorius, ir generolas Omar Bradley, karinių štabų vad.

Dulles ir jiedu svarstys su generolu MacArthuru klausimą, ar greitai daryti taikos sutartį su Japonija ar atidėti ją neribotam laikui.

Amerikos valstybės sekretorius Dean Acheson per šią greitą sutartį, nors ir be Sovietų Sąjungos dalyvavimo joje.

Presbyterionai ragina uždraust H-bombą

Cincinnati, Ohio. — Vienuotinis amerikinis presbyterionų bažnyčios suvažiavimas priėmė rezoliuciją, reikalaujant, kad Trumano valdžia sustabdytų atominę savo diplomatiją ir sulaukėtų hydrogeninės bombos gaminimą.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisvė, Inc.

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays, and Holidays

110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES
United States, per year \$7.00 Canada and Brazil, per year \$8.00
United States, per 6 months \$3.75 Canada and Brazil, 6 months \$4.00
Queens Co., per year \$8.00 Foreign countries, per year \$9.00
Queens Co., per six mos. \$4.00 Foreign countries, 6 months \$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Berlyne.

Šiuos žodžius rašant, į Berlyną vyksta tūkstančiai vokiečių jaunimo, gyvenančio Rytinėje Vokietijos zonoje, kurioje yra ir pats Berlynas.

Sakoma, šeštadienį, gegužės 27 dieną, Berlynan jaunų vokiečių — nuo 9 iki 19 metų amžiaus — suvyks nemažiau 300,000! Jie Berlyne bus iki geg. 30 d.

Šitie jaunuoliai — berniukai, vaikinai ir mergaitės — sudarys eiseną Berlyno gatvėse, turės masinį mitingą, susipažins su senąja Vokietijos sostine, šiuo metu apgrautą, sudaužytą sostine, ir padalinta į dvi dalis sostine.

Demonstruojančio vokiečių jaunimo vyriausiais šūkiais, kaip mums atrodo, bus: **taika ir vokiečių tautos suvienijimas; viena, nedaloma demokratinė Vokietija.**

300,000 jaunų vokiečių — milžiniškas skaičius.

Apie šį jaunimo žygį šiuo metu amerikinėje spaudoje daug rašoma, o per radiją daug kalbama. Apie šią demonstraciją jau rašoma ir kalbama per kokius tris mėnesius, kai tik buvo paskelbta, kad prie tokios jaunimo demonstracijos ruošiamasi.

Komercinė spauda teigia, būk šis jaunimas suvyks Berlynan tam, kad jis užvaldytų visą miestą, kad suvienytų miestą ir "atiduotų jį komunistams." Todėl vakarinėje Berlyno srityje prie šios demonstracijos stropiai ruošiamasi: okupacinės Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos armijos paruoštos, — paruoštos "ginti miestą su kulkosvaidžiais, jei kitaip nebūsią galima."

Bet Rytinės Vokietijos vyriausybė sako, jog suvykęs vokiečių jaunimas nesims jokių nepaprastų priemonių; jis demonstruos ramiai, taikiai, todėl okupacinės Vakarinių valstybių armijos privalo saugotis, neišprovokuoti ginkluoto susirėmimo.

Kaip ten viskas praeis, žinoma, niekas šiandien. pas mus negali pasakyti.

★

Praėjusį ketvirtadienį Rytiniame Berlyne jau buvo suvykę 10,000 jaunų vokiečių — tarp 9 ir 14 metų amžiaus — pionierių. Jie dalyvavo masiniame mitinge, įvykusiame viename stadione, kur kalbą sakė Rytinės Vokietijos respublikos prezidentas Wilhelm Pieck. Jie maršavo, jie dainavo. Visi jaunuoliai buvo apsivilkę baltais mėlynais kostiumais, uniformuotai.

Niujorko "Times" korespondentas, Michael James, stebėjęs tą pionierių žygį, rašo:

"Visa programa buvo praversta gerai palaikomos disciplinos nuotaikoje."

Kur gi tie 300,000 jaunimo bus sutalpinti?

Minėtasis korespondentas atsako: priemiestyje yra sumaniai pastatytas specialus šėtrų miestelis, — ten jauniamaš nakvos, ten valgys; tai bus lyg ir savotiškas didžiulis jam piknikas.

Nežiūrint visokių anti-sovietinių elementų šauksmų, ši jaunimo demonstracija Berlyne turės milžiniškos reikšmės visai Vokietijai. Nes vokiečių dauguma, nepaisant, kur jie begyventų, trokšta matyti vieną Vokietiją, trokšta matyt laisvą Vokietiją; nori, kad iš Vokietijos juo greičiau būtų ištrauktos okupacinės armijos; nori taikos.

★

Mūsų krašto komercinė spauda labai daug rašo apie Vokietiją ir vis nuolat primena, kaip vokiečiai "neapkenčią komunistų ir rusų." Tačiau, kiekvienas akylesnis stebėtojas, susipažinęs su padėtimi abejose Vokietijos zonose, pripažįsta, jog komunistui augti Vakarų Vokietijoje dirva yra nepaprastai didelė ir to ypatingai amerikiečiai viršininkai labai bijo.

Kas gi tą dirvą sudaro?

Liaudies skurdas ir vargas!

Atsiminkime: Rytinėje Vokietijoje nėra nedarbo, nėra bedarbių; tiesa, gyvenimas ir ten dar turi daug šiurkštumų, paliktų karo, tačiau ten nėra turčių, nėra ir badaujančių žmonių, kadangi visi dirba, kurie nori dirbti.

Kitokia padėtis Vakarų Vokietijoje.

Štai, savaitraščio "The Nation" bendradarbis Carolus (slapyvardis) rašo:

"Vakarų Vokietija yra politiniai, ekonominiai ir dvasiniai sudemoralizuota. Skurde skęstančios masės yra išnaudojamos mažos, bet nepasotinamai godžios valdančiosios klasės, o tai keičia jų didelį nepasitenkinimą ir neapykantą Vakarų valstybėms; tai plečia nacionalizmą ir naująjį fašizmą su jų visomis pasekmėmis."

Šitie žodžiai pasako mums labai daug. Maža valdančioji klasė, globojama Vakarų valstybių, žiauriai išnaudoja darbo žmones, skęstančius varge. Valdančioji klasė — daugiausiai buvusioji fašistai, hitlerininkai — vis tebelobsta, o masės darbo žmonių tebeskursta ir tasai skurdas didėja!

O kaipgi pačioje Berlyno Vakarinėje zonoje? Ten dar blogiau.

Carolus rašo:

"300,000 asmenų yra bedarbiai ir daug darbininkų te dirba tik dalį laiko. Iš kiekvieno šimto darbininkų, galinčių dirbti, 86 asmenys gyvena iš pašalpų... Miestas

VISDRĄSIAU IR ATVIRIAU

Mūsų šalies vice-prezidentas Alben Barkley yra jau senas vyras. Jis užima svarbią vietą mūsų valdžioje. Jis yra prez. pavaduotoju ir Jungtinių Valstybių Senato pirmininku. Jis yra pirmos klasės politikierius ir didelis šulas demokratų partijoje.

Kai jis kalba, tai kalba autoritetingai. Jis kalba ne tik už save, bet už vyriausybę. Jo balsas tuo būdu nuskamba plačiai ir garsiai. Su jo mintimis turi skaitytis ne tik visa Amerika, bet visas pasaulis. Tai nėra balsas privatinio piliečio.

Štai kodėl jo pareiškimas, padarytas praėjusį sekmadienį, nepraeis be skaitlinių pastabų visoje šalyje ir visam civilizuotam pasaulyje. Visa žmonija stebės. Visiems kils klausimas: Kas pasidarė? Kur link Amerika pasimovus?

Agpalvotai ir šaltai vice-prezidentas pasakė: **"Atrodo, kad taikos sutarčiai perspektyva labai maža, tuo būdu mes turime palaikyti ginkluotą jėgą visam pasaulyje ir veikiausiai mes turėsime okupuoti daugiau šalių pirmą, negu šaltasis karas pasibaigs."**

Mes turime palaikyti ginkluotą spėkas visam pasaulyje! Mes turėsime okupuoti daugiau šalių!

Ar tos šalys sutiks, kad mes jas okupuotume? Ar bus atsiklausta tų šalių žmonių?

Apie tai nė žodis neiškrito iš vice-prezidento Barkley lūpų. Mes turime ginkluotų jėgų, mes turime atominę bombą, mes be jokių ceremonijų nueisime ir užimsime kitus kraštus. Įsakykite jiems, kaip jie turi gyventi, ką mylėti ir ko neapkeisti. Jie mūsų turės klausyti. Jie bus bejėgiai, nes mes juos okupuosime savo ginkluotomis pajėgomis.

Reikia atminti, kad tie okupuoti kraštai tai nebus kraštai, kurie Antrajam Pasauliniam kare ėjo su vokiečiais, italais bei japonais. Vice-prezidentas Barkley padarė skirtumą. Jis pasakė, kad apat buvusiu mums priešingų kare kraštų, kuriuose mes šiandien laikome daug ginkluotų jėgų, mes turėsime okupuoti kitus kraštus.

Kam tas reikalinga? Vice-prezidentas pasakė. Jis surado, kad pasaulyje atsirado "pabaša." Toji pabaša "slankioja po žemę ir naikina žmogaus laisvę." Ją mes turime pasigauti ir

moka būtų nuomas už tūkstančius šeimų..."

To nėra Rytinėje Berlyno zonoje!

Tik turint šiuos faktus galvoje, tegalima suprasti, kodėl amerikiečiai, Vokietijos valdovai, dažnai sako: negalime ištraukti okupacinės armijos iš Vakarų Vokietijos, nes ji tuojau pereitų komunistų žinion!

Tik turint šiuos faktus galvoje, galima suprasti sekretoriaus Achesono pareiškimą Londone, jog amerikinė okupacinė armija Vakarų Vokietijoje pasiliks dar ilgai laikui.

Bet, jeigu mūsų armija ten ir pasiliks ilgai laikui, ar ji išspręs pagrindines problemas, jei bus laikomasi tos politikos, kokios buvo laikomasi ligi šiol?

Ne, ji tos problemos neišspręs, nes mūsų okupacinė vyriausybė rūpi ne liaudies gerbuvį, o kapitalistų.

Mūsų valdovai, matyt, bijosi, kad Rytinės Vokietijos jaunimas, suvykęs į Berlyną, neužkrėstų Vakarinės Vokietijos jaunimo naujomis, liaudiškomis idėjomis.

Tame mūsų nelaimė! Tame mūsų vyriausybės politikos pragaštīgumas. Ji remia Vokietijos kapitalistus, o pamiršta liaudį. Ji remia Kinijos liaudies didžiausį priešą, Čiang Kai-šeką, o atsisako pripažinti Kinijos Liaudies Respubliką.

Kas drįstų sakyti, jog tokios politikos vežimu bus galima toli ir pasekmingai nuvažiuoti!

Senatorius James E. Murray iš Montanos vadovauja senatinių darbo komitetui, tyrinėjančiam tekstilės industrijos padėtį pietinėse valstijose. Yra daugybė skundų apie visokias darbininkams nuoskaudas, kokias jiems daro kompanijos, pasinaudodamos Taft-Hartley Akto varžymais darbininkų.

Klausimai ir Atsakymai

Gerbiamieji!

Gal galėtute plačiau paaiškinti apie tarptautinę, tai yra, tarpe atskirų valstybių prekybą. Pamenu, kad kuomet Tarybų Sąjunga dar buvo jaunutė, o jau ir tada į Ameriką atveždavo šiek-tiek Kaukazo mineralinių vandenų, kad ju parduoti, nes tada Sovietai daug pirkdavo Amerikoje.

Dabar apsiavų reikale. Fabrikantai lermuoja, kad būk Amerikoje apsiavų darbas mažėja todėl, kad iš Čechoslovakijos apsiavai yra atvežami į Ameriką, kurie ten pigiau pagaminami. Net reikalauja, kad apsiavų įvežimas iš Čechoslovakijos į Ameriką būtų sulaukytas.

Aist.

Atsakymas

Komercinė spauda, kaip anais laikais perdėjo apie "dumpingą" iš Tarybų Sąjungos, taip ji dabar perduoda ir apie "pigų" apsiavų įvežimą iš Čechoslovakijos. Mat, ekonominė krizė kapitalistinėje tvarkoje yra neišvengiama, o jos šalininkai negali prisipažinti, kad tas paeina iš pačios kapitalistinės sistemos, kaip jos yda. Todėl jie bando kaltę suversti ant tokių šalių, kurias jie labiausiai nepakenčia. "Negalimas daiktas, kad kitos šalys pirktų Amerikoj reikmenų, o nieko neparduotų.

Kas dėl išvežimo iš Čechoslovakijos fabrikinų dirbinių, arba kitokių dalykų į Ameriką, tai ji, kaip ir kita valstybė, be to negali apseiti.

Tarptautinė prekyba šaliai yra naudinga tada, kada ji savo tavyrų daugiau parduoda į užsienį, negu užsienį perka. Jeigu šalis vis tik daugiau užsienyje pirktų, kaip ji savo tavyrų išveža, tai ji atsidurtų blogoj padėtyje.

Čia tenka pastebėti, kad kaip kada tūli politikai sau per nugarą užvažiuoja. Štai šiais metais Jungtinės Valstijos už daugiau pinigų reikmenų pirko Tarybų Sąjungai, negu iš Amerikos pardavė Taryboms. Kodėl? Todėl, kad tūli politikai suvaržė įvairių mašinų ir kitų dalykų pardavimą Sovietams, bijodami, kad ta ameriką technika pagelbės Tarybų Sąjungai, o patys negali apseiti be tūli dalykų, kurių gauna tik Tarybų šalyje. Todėl pirkdami už didesnę sumą reikmenų Tarybų šalyje, negu joms pardavė, patys sau tik blogo daro.

Jeruzalė. — Izraelio valstybėje šį mėnesį dar 190 asmenų susirgo kūdikių paralyžium.

220,000 Amerikos žmonių neteks regėjimo

Amerika turtinga įvairiausiomis organizacijomis. Turime organizaciją apsaugojimui gyvulių nuo žmogaus žiaurumo. Bet taipgi turime organizaciją, kuri vadinasi National Society for the Prevention of Blindness. Puiki ir garbinga organizacija. Juk negali būti gražesnio, garbingesnio darbo, kaip pastangos išgelbėti žmogaus regėjimą. Tie, kurie esame pilnai sveikomis akimis, turime pastangų įvertinti negalimą. Bet tie, kurių akys jau tik prastai bepataarnauja, nieko gyvenime nesigailėtų, jeigu kas jų regėjimą išgelbėtų, jeigu kas galėtų sustabdyti laipsniško "užtemimo" procesą.

Bet kaip daugybė kitų organizacijų, taip ši Nacionalė Draugija dėl Neleidimo Apakti, yra privatiška organizacija, verčiasi aukomis. Mūsų valdžia "neturi pinigų." Tokiems darbams, kaip kovai dėl apsaugojimo žmonių regėjimo, federalinė vyriausybė nesuranda nė milijonų, ką jau bekalbėti apie bilijonus dolerių. Daug svarbiau prezidentui Trumanui ir sekretoriui Achesonui militarinio aparato stiprinimas. Militarizmo ir karo reikalams šiemet iš valdžios išdo bus išleista dvidešimt trys bilijonai dolerių. Kad nors vienas tos sumos procentas būtų paskirtas gelbėjimui Amerikos žmonių akių ir abelnai sveikatos! Grįžkime prie minėtos organizacijos. Jos sekretorius Mason H. Bigelow surinko ir paskelbė daug svarbių davinų apie Amerikos žmonių regėjimo padėtį. Ar žinote, kad tūkstančiai ir tūkstančiai žmonių laipsniškai netenka regėjimo? Ar žinote, kad labai daugelio jų regėjimą galima būtų išgelbėti, jei būtų dedamos rimtos pastangos? Tas pats, kaip ir su visomis kitomis ligomis: daugybė žmonių be laiko miršta tik todėl, kad jų gyvybės išgelbėjimui nėra panaudojamos visos mokslo žinijos. O nepanaudojamas todėl, kad nėra pinigų padengimui kaštų.

Štai ką pasakė Mason H. Bigelow: Per ateinantį dešimtmetį neteks regėjimo 220,000 žmonių! Du šimtai ir dvidešimt tūkstančių Amerikos žmonių apaks! Taip atsitiks, jeigu nebus griebiamasi griežčiausių priemonių jų išgelbėjimui.

Tiesa, sako Bigelow, ne visus galima išgelbėti. Daugelio regėjimo išgelbėjimui mokslas dar neturi išradęs priemonių. Bet pušs jų, tai yra, šimto ir dešimt tūkstančių regėjimą būtų galima išgelbėti, jeigu tik turėtume pinigų padengimui kaštų!

Mes turime 4,500,000 mokyklinio amžiaus vaikų, kurių akys reikalauja greito gydymo. Pasirodo, kad akių ligos pradeda žmogaus regėjimą naikinti dar negimus! Stebėtina! daug kūdikių gimsta akli. Motinų kaltė, tai yra, motinų sveikatos padėtis kalta. Labai daug kūdikių tik užgimę pradeda netekti regėjimo. Liga jau buvo juos pasiėmus dar motinos yščiuje tebesant.

Amerikoje šiandien turime 300,000 neregųjų. Jų užlaikymui kasmet išleidžiama po \$125,000,000. Gerai, reikia rūpintis nelaimingais žmonėmis.

Bet mūsų valdžia turėtų daugiau kaštų skirti ir daugiau rūpintis žmonių regėjimo išgelbėjimui. Daug mažiau kaštuotų žmogaus regėjimo išgelbėjimas, negu regėjimo netekusio žmogaus išlaikymas. B.

Čechai reikalauja dar sumažint jankių atstovybę

Praga. — Čechoslovakija pareikalavo, kad Jungtinės Valstijos sumažint savo atstovų skaičių nuo 24 iki 12 iš viso.

Pagal pirmesnį Čechoslovakijos reikalavimą, Amerika atšaukė du trečdalius savo atstovų iš tos šalies, ir atkėsijo tuom, kad uždarė Čechoslovakijos konsulatą Clevelande ir Pittsburgu, ir numušė diplomatinių Čechoslovakijos atstovų skaičių Amerikoje nuo 33 iki 11.

Čechoslovakijos valdžia įtarė, kad dauguma amerikinių atstovų veikia kaip šnipai.

Uranium sykiu su auksu Pietinėje Afrikoje

Pietinė Afrika. — Šio krašto valdžia pranešė, jog aukso kasyklose randama didikai uranumo priemaišų. Uranumas yra medžiaga atominė bomboms gaminti.

Jau atidarytas valdinis darbų projektas traukti uranumą iš aukso kasyklyų atmatų.

Denverio majoras Quigg Newton ir generalis prokuroras J. Howard McGrath atvyko liudyti senatinei komisijai, paskirtai tyrinėti gemblerystę ir kriminalybes. Arizonos senatorius Ernest W. McFarland klausosi jų pasiūlymų.

LITERATŪRA IR MENAS

MUZIKA PRAEITYJE IR DABAR

Norint šį tą sužinoti apie muziką, reikia gilintis į tolimą praeitį ir, einant jos pėdsakais, dasekti pačią jos pradžią. Beieškodami muzikos prasiidėjimo, sužinome tai, kad labai seniai ji yra prasidėjusi, jog net sunku dasiekti tikrą jos pradžią. Tokiu būdu, turime pasigandinti tais faktais, kurie šiek tiek yra apčiuopiami.

Priešistoriniai žmonės jau turėjo muziką, kuri dalinosi į dvi grupes: liūdną arba „mąstančią“, ir linksmą arba aktyvią. Puslaikiniai žmonės ir jų vaikai, kuomet užimti mąstymu, vaičioja, murma ir dūsauja. Ir taip išreiškėdavo savo jausmus vien balsu, nejudindami rankų nei kojų. O kuomet išreiškėdavo savo džiaugsmą, tada jie bėgiojo, rankomis plojo ir šūkavo. Tai buvo pradžia dainų ir šokių.

Netik dainos ir šokiai, bet ir muzikaliniai instrumentai buvo žinomi dar priešistorinėje gadynėje. Žmonės pasigamindami tam tikrus vamzdžius, būgnus ir styguotus instrumentus, tverdavo įvairias melodijas. Švilpdami vamzdžiais, mušdami būgnais ir pešiodami stygas, sudarydavo visai kitokius balsus, skirtingesnius už žmogaus balsą. Mes žinome, kad senovės gadynėje buvo muzika, bet eolinės arpos graikų ir egiptėnų yra žuvusios ant visados. Gražios melodijos pasiliko neužrekorduotomis ir mes neturime priemonių jų sužinoti arba išmokimui, kadangi tais laikais dar nebuvo rašomos muzikos.

Tačiau mes žinome šį tą apie muzikos praeitį, apie jos istoriją, kuri yra žinoma vakarų Europai. Styguoti instrumentai, pavidale arpu ir kanklių, kūrė arabų ir egiptėnų kultūrą. Vėliau iš jų išsivystė fortepianas ir smuikas. Senovės žydai, savo garbinimo tempeliuose, giedodavo choruose, vartodami ragus. Graikai griežė lyromis, pritariant dainoms ir šokiams. Romiečiai laike Nerono viešpatavimo vartojo jau tobulesnius instrumentus ir tais laikais prasidėjo muzikos teorija. Tai buvo pamatas dabartinei rašytai muzikai.

Paprastoji muzikos forma buvo daina. Europietiškių tautų liaudies dainose yra širdies jausmų išraiška, pereinanti iš gentkartės į gentkartę su tonų ir žodžių atmintinai išmokimu. Kai kurios dar ir dabar yra skaitomos populiariškomis. Liaudies dainos yra dviejų rūšių: liūdnos ir linksmos. Liūdnos dainos išreiškia žmonių sielvartą ir nepabaigtą vargą. Jų tankus, beviltiškas atkartojimas tos pačios stygos, jų sutarimas ir sielų drebinančio balso nuleidimas, mus pačius padeda į tą patį ūpą, kuriame jos originališkai buvo dainuotos. Mes turime ir linksmus Vengrijos liaudies šokius, kurie stumia mus į linksmybę su smarkiu sukumu, dažnai judinančiu ritmu.

Laikui bėgant, muzika, kaip ir kitos mokslo šakos, laipsniškai tobulinosi. Ir su ta pažanga, muzikos formų žinojime, tie paprastesni liaudies dainų išsiveržimai iš žmonių kritinių buvo pakeisti meno dainomis. Tai buvo individualio žmogaus darbas — sutverti melodijas pagal poeto žodžių ir minties.

Šubertas buvo vienas iš tų kompozitorių, kuris savo genijališkais gabumais iš paprastų dainų sutvėrė gražiausią muziką, kuri kėlė į padanges nuvargintas žmonių sielas!

Taip pat Franz, Grieg ir Schumann rašė muziką iš lyriškų dainų, kurios idealizavo širdies jausmus. Vėliau: Liszt, Strauss ir Wolff. Brahms dainose pasiekė lygsvartą tarpe lyriškos ir dramatiškos kokybės.

Tų laikų muzikos kūrėjai, kaip ir ta pytojai ir skulptoriai, gavo paramą iš bažnyčios. Ne todėl, kad pakeltų muzikos meną, bet todėl, kad daugiau išpopuliarizuotų krikščionybę.

Palestrina ir Lasso rašė muziką, kuri dar ir dabar yra vartojama tuluose bažnytiniuose choruose.

Civilizacijai kylant, pasirodė pirmoji itališka opera, nors tikrenybėje ji buvo koncerto pavidale. Orkestroje nebuvo gero tono, kadangi stokavo įvairių instru-

mentų. Visas perstatymas nusidavė negyvu dalyku, pakol Christoph Gluck pagerino jos dramatišką veiklumą. Gluck pakeitė beprasmę oviertūrą į charakterišką muziką, duodančią abelą supratimą apie būsimą operą ir jos prasmę. Vėliau Wagneris parašė jau tikrai geras oviertūras savo operoms, kaip tai „Lo-hengrin“, „Tannhauser“ ir „Parsifal“.

Carl M. van Weber buvo pirmu išradėju skirtingų instrumentų, jų skambėjime ir balso ypatingume, kurie apibūdino tikslą. Paskui Wagneris pasekmingai tai pavartojo savo operose. Tais laikais tik du operų rašytojai buvo pasižymėję visame civilizotame pasaulyje: Verdi Italijoje ir Wagner Vokietijoje.

Wagneris dažnai rašydavo savo operoms muziką ir žodžius. Paimdavo legendas su gražiais žodžiais ir jausmingais išsireiškimais; dramatuodavo jas ir pritaikydavo muziką, kuri pridudavo naujo gyvumo.

Kitas muzikališkas kūrinys, kuris glaudžiai giminiuojasi su opera, yra vadinamas „oratorija“. Tai dramatiška poema, papuošta gražiomis melodijomis. Tokia muzika paprastai yra vartojama koncertuose, kur choras dainuoja nesijudindamas, ir dažnai be kostiumų. Tokiuose veikaluose būna ir arijos individuališkai dainavimui. Aštuoniolikto šimtmečio žymiausiais oratorijos profesoriais buvo Handel ir J. S. Bach. Handel, būdamas Vokietijoje, vartojo švelnias itališkas melodijas. Bach'o oratorijos gilesnio pobūdžio. Paskui panašią muziką rašė Haydn ir Mendelssohn.

Bach'o mylimuoju instrumentu buvo klavikordas. Tai rinkinys keturių dešimčių aštuonių fugų. Minėtas instrumentas išdavė balsą visai panašų žmogaus balsui. Įvairių klavišių spaudimu, muzikas galėjo padaryti garsą drebančiu. Pluoštas kompozicijos tokiame delikatiame instrumentui skaitėsi poetišku ir įgundinančiu. Tokios rūšies muzika reikalavo inteligentiškų ir klausytojų.

Su Mozartu atėjo ir fortepionas į pilną vortvę. Jo genijališkas skambinimas buvo laikomas dailės mylėjimu. Matomai, jis mylėjo tikrą grožį ir prakilnų išsireiškimą. Jo fantazijoje, parašytoje C minor, visas stilius buvo grynai ištobulintas. Būdamas dar šešių metų amžiaus, Mozartas parašė pirmą minueta. Papėdė daug ką reiškė, su ja galėjo sulaikyti balsą, kada buvo reikalas, ir paleisti jį labai smarkiai.

Po to pradėjo ir kiti kompozitoriai daugiau gilintis į fortepioną. Mums gerai žinomi, kaip Schumann, Brahms ir Cesar Franck, jie visi pamėgo tą stebėtiną instrumentą.

Chopin buvo jautresnis kas link papėdės vartojimo. Jis pajėgė sutverti tokią atmosferą, jog originališkoji styga išdavė visai kitokį garsą, kartais drebančią ir labai minkštą. Jo visiškas pasiaukojimas muzikai buvo galima patėmyti jo kūrinuose. Jo entuziastiškais pasekėjais buvo Debussy ir Ravel.

Kitas tų laikų garsus pianistas kompozitorius buvo Franz Liszt, vengras. Tai buvo įspūdingas pianistas išpildyme bile sukurto fortepionui veikalo. Tolimesnė muzikališkų formų evoliucija ėjo su išsivystymu klaviatūros stiliu. Scarlatti ir Bach aštuonioliktame šimtmečiuje pasitenkino ir su paprastais dviejų ir trijų taktų šokiais, ir kuomet liaudis pareikalavo ko nors geresnio ir gilesnio, tai jie atgaivino polyfonetiškas melodijas.

Beethoveno stebėtinai pasisekimas pilname išsivystyme sonatos formos buvo atsakomingu už vienybę savo temų, kurios davė nepaliaujamą įvairybę.

Koncertinė sonatos forma, solo instrumentui, akompanuojant orkestrui, buvo išsivystyta Mozarto.

Beethovenas buvo aukščiausias genijos simfoniškos formos. Jo trečiojo simfoninio klasikinė orkestracijos muzika pralenkė tų laikų kitų kompozitorių sukurta muziką. Beethovenas, kaip žmogus, buvo didžiai prakilnus intelektualas. Jis (Tąsa ant 4-to puslapio)

NAUJA ROJAUS MIZAROS KNYGA: „KELIAS Į LAIMĘ.“

Neseniai „Laisvė“ išleido naują Rojaus Mizaros parašytą apysaką „Kelias į Laimę.“ Tai nebe pirmą Mizaros apysaką; jis jau yra parašęs: „Bernardo Gavelio Klaidą“, „Ūkanos“, „Mortos Vilkinės Divorsas“, „Povilas Jurka“, „Sliakeris“ ir dabar „Kelias į Laimę.“ Pastaroji, gal bus, meistriškausiai parašyta ir vertingiausia iš literatūrinio taškaregio. Iki šiol mūsų literatūroje teturėjom tik vieną Amerikoje pralobusį lietuvių viengunį — Frank Kruką. Dabar, apysakoje „Kelias į Laimę.“ R. Mizara sukurė kitą — Maikį Kilpą.

Maikis Kilpa žmogus ramus, mažai galvoja ir veik be iniciatyvos. Maikiui Kilpai pralobimui progos ateina pačios, nesisiekiant prie jų. Amilija Lyšienė sudaro planus, kad Maikis būtų jos vyro biznyje dalininku (partneriu), ir Maikis nei iš šio nei iš to tampa saliučiku. Kostelis su Murfiu ateina pas Maikį irgi jau su sugalvotu planu, atidarymui nelegalaus mūšainio (samagonkos) fabriko, ir Maikis tampa „fabrikantu.“ Mr. Slitz pakia Maikiui panosėn gatavą planą naujo banko atidarymui, ir Maikis tampa bankierium. Majoras Driskolis Maikį padaro politikierium ir t.t.

Nepažįstantiems Amerikoje žmonių gyvenimo išrodys, kad nerealu. Išrodys, kad Maikis Kilpa tokiou turtingu, taip staigiai ir lengvai, tapo pagal R. Mizaros norą. Bet kas pažįsta Amerikos žmonių gyvenimą, Kilpa nėra karikatūra. Tokių žmonių, kaip Maikis, pavyzdžių, kad ir tarp Amerikos lietuvių milione yra ne vienas, — kurie nežino, kaip jie pralob taip staigiai ir lengvai. Užsižėg ant šimto-kito tūkstančių dolerių, ar ant keliasdešimts tūkstančių, jie nei nebepažįsta savo artimų, nei buvusių savo idėjos draugų ir yra atkaklūs reakcinieriai. Jų pralobimas, kaip ir Maikio, tik laikinas, stambieji milionieriai bet kurią dieną gali juos paversti elgėtomis, nepalikdami nei žymio, kad buvo turtingais.

Kur glūdi nelaimė, kad Maikis, pasirinkęs dolerį dievačiu, tapo niekingu žmogumi, autorius aiškiai nepasako. Skaitytojui krinta mintin, ar nebus ten, kad Maikiui nebuvo išaiškinta, kur laimė, kai jis stojo socialistų partijon dar tebesvajodamas, jog ten „miesto šiaurinė dalyje, kur kyšo aukštokas kalnas, apstatytas baltais, daugiausia mūro namais ir nusodintas visokiais medžiais...“, kur gyvena Vandenmiesčio atranka: fabrikantai, stambieji biznieri ir valdininkai, — laimingas, kas ten gali gyventi.“

S. J. Jokubka.

Majakovskis apie Ameriką

Šių metų balandžio mėnesį sukako 20 metų nuo mirties Vladimiro Majakovskio, žymiausio šios gadynės Tarybų Sąjungos poeto. Tą sukaktį plačiai atžymėjo visa T. Sąjungos spauda. Kadaisė, rodosi 1923 metais, Majakovskis buvo atvykęs ir į Ameriką; čia jis keliavo, stebėjo, kalbėjosi su žmonėmis, o sugrįžęs namo parašė ilgoką apybraižą — įspūdžių pluoštą apie mūsų kraštą. Žemiau telpa iš tų įspūdžių dalis; lietuvių kalbon ją vertė J. Subatavičius. Mes imame ją iš laikraščio „Liter. ir Menas.“ — „L.“ Red.

Apie amerikiečių lengva prikaltėti nieko nereikšiančių, nuvalkiotų frazių, kaip: dolerių šalis, imperializmo šakalai ir t.t.

Tai tik mažutis didžiulio amerikinio filmo kadras.

Dolerių šalis — tai žino kiekvienas pradžiamokslis mokinys. Tačiau, jei ryšium su tuo įsivaizduojama, kaip spekuliantai medžiojo dolerius pas mus 1919 metais, krintant rubliui, ir Vokietijoje 1922 metais, žlungant markai, kai tūkstantininkai ir milijonieriai rytai nevalgydavo bandelės, tikėdamiesi, kad vakarop ji atpigs, tai toks Amerikos pasi-vaizdavimas bus visai neteisingas.

Šykštūs? Ne. Šalis, suvalganti per metus vien tik ledų už milijonus dolerių, gali turėti ir kitokių epitetų...

Dolieris — dievas, dolieris — tėvas, dolieris — šventoji dvasia!

Bet tai nėra skatkinis šykštumas tokių žmonių, kurie pasitenkina vien būtinumu turėti pinigų, kurie stengiasi sutaupti tokių pinigų sumelę, kad vėliau galėtų mesti biznį ir sodinti sode saulutę bei įvesti į mėgstamų pereklių vištę elektros šviesą. Niujorkiečiai dar ir dabar su malonumu pasakoja vienuolik-

ŽINIOS IS LIETUVOS

Meninės Saviveiklos Apžiūra Valsčiuje

TELSIAI, kovo 4 d.—Ivykusi Nevarėnų valsčiaus chorų ir kitų meninių kolektyvų apžiūra parodė, kad meniniai kolektyvai sėkmingai ruošiasi Dainų šventei. „Balėnėlių“ kolūkiečiai „pa-statė pjesę „Gieda gaideliai.“ Šis pastatymas buvo įvertintas geriausiai. „Ateities“ kolūkiečiai suvaidino Puškino „Undinę“ tik niekas su tautiniais šokiais. Petraičių kolūkiečiai suvaidino Dauguviečio „Laimę.“

Gražiai pasirodė mokyklinis jaunimas. Žiūrovai šiltai sutiko Nevarėnų septynmetės mokyklos chorą ir šokių raketę, kuris atliko „Dainą apie Saliną“, šokį „Sadutę“ ir kt. Siemet naujai įsteigtas Mitaikčių septynmetės mokyklos choras atliko vaikų repertuaro dainas.

Valsčius Dainų šventei jau paruošė daugiau kaip 40 dainų ir liaudies šokių.

V. Gutkauskas.

Radžio Konstruktorių Domei

VILNIUS, kovo 4 d.—Respublikiniame radijo klube įvyko penktosios radijo mėgėjų kūrybos paroda. Joje buvo išstatyta 60 eksponatų.

Eilę darbų jury komisija atrinko visasąjaukinei parodai. Tai — Janevičiaus sukonstruota radijola, Stologo generatorius ir kumetras, Vanagaičio portatyvinis universalus stiprintuvas, Stolvecko balerinis keturių lempų imtuvais ir Obolėvičiaus lempinis testeris ir universalus matavimo prietaisas.

Geriausiai pasirodę konstruktoriai apdovanoti premijomis ir diplomais. Laisvanoriškos draugijos armijai remti raštai įteikti Vilniaus Politechnikumo, Pionierių Rūmų ir Naujosios Vilnios vidurinės mokyklos radijo mėgėjų būreliams.

T. Barkaras.

Pirmosios Vagos

JURBARKAS, kovo 31 d.—Su dideliu stropumu pavasario laukų darbams per žiemos mėnesius ruošėsi Jurbarko MTS kolektyvas: dar rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą įsivakarešė šis darbas buvo visiškai baigtas.

Šiomis dienomis MTS traktorininkai įsivykė į kolūkius. Pirmosios vagos išartos „Nemuno“, „Tarybinio artojo“ ir „Raudonosios žvaigždės“ kolūkiuose.

2.500 Hektarų Daugiamečių Žolių

VILNIUS, bal. 5 d.—Atsiliepdami į TSRS Ministrų Tarybos nutarimą dėl trimečio plano vykdymo eigos, tarybinių ūkių darbuotojai pasiryžę dar šiais metais sudaryti tvirtą pašarų bazę augančioms gyvulių fermoms. Todėl jie laiku paruošė daugiamečių žolių sėklą ir anksti pradėjo pašarinį kultūrų sąją. Per pirmąsias sėjos dienas daugiamečių žolėmis apsėta daugiau 2,500 hektarų. Dūkšto, Leonpolio, Nairių, Joniškėlio ir daugelis kitų tarybinių ūkių daugiamečių žolių sėja jau baigia.

Spektakliai Kaimo Scenoje

Į „Vienybės“ kolūkį dažnai atvyksta Kuršėnų kultūros namų meno vadovas Juozas Urbonas. Jis padeda jaunųjų kolūkiečių dramos būreliui statyti naujas pjeses.

Kolūkiečių meno saviveiklos kolektyvas susikūrė 1949 metų vasarą. Kaimo scenoje buvo pastatytos pjesės „Šilgalių šeima“, „Laimė“, „Verutė sugrįžo“ ir kitos.

Jaunieji kolūkiečiai spektaklius rengia ir gretimame „Aušros“ kolūkyje, o taip pat Micaičių ir Pakubilių apylinkių žemės ūkio artelėse.

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Daug Svieto Išvyksia Į Užmiesčius

Artėjant šventėms, new-yorkietis auto klubas kas dieną gauna bendrai po 2,500 paklausimų apie išvykas į netolimus užmiesčius. 26 nuosimčių daugiau, negu pernai. Orlaivų stotyse paklausimai taipgi esą 20 nuosimčių virš pėrnysčių. Šie paklausimai paprastai liečia norinčius keliauti toliau.

Vaduojantis tais nuosimčiais spėjama, kad šiemet bus daugiau išvykų, bet kad esant keturioms dienoms pagreičiui trafikas gal busis pasklidesnis, negu pernai. Stokuojuant darbų, labai daugelis šapų šiemet nedirbs ir pirmadienį. O tūli, jau girdėta, užsventė ketvirtadienio vakara.

Visokios važiuotės firmos skelbia dadesiančios po kelis specialius traukinius, busus ar lėktuvus.

Pardavinėjo Falšyvas Unijos Knygeles

Generalių sesijų teisme, New Yorke, keturi asmenys įkaltinti pardavinėjime falšyvu CIO National Maritime Unijos nario knygečių. Jie sukines tarp biedniausių, mažiausia apsipazinusiu su padėtimi. Desperatiškoje padėtyje būdami, tikėdamiesi su tomis knygelėmis rankose gauti darbą, tūli asmenys mokėję iki \$300 už knygelę.

Knygelės visais atžvilgiais atrodė teisingos, net su antspauda. Antspaudą jie pasiskolė iš Joseph Currano tarnautojų. Du kaltinamieji, Herbert Dejesus ir Frank Di-Martini, beje, rėmė Currano frakciją jam kryžiuojant, mētant iš unijos progresyvius. Kiti du kaltinamieji yra Faust Portella ir Jorge Santiago.

130 Vyrų Atstūmė Nuo Kranto Laivą

Išeinant nuo laivo Srbja, kuriame Mrs. Anna Svet su apie 4 metų amžiaus dukryte Diana lankėsi pas pažįstamą įgulos narį, mergytė įkrito prieplaukon, 10-ties colių pločio tarpan, kur negalėjo nusileisti suaugęs gelbėtojas. Ją išgelbėjo greitai prieplaukos viršininko Scibilia galvosena ir laivakrovų talka. Ant greitųjų pašaukti, subėgę 130 vyrų atrėmė delnais į laivą, jį pakreipė tolyn. Nuleistas jaunas darbininkas Joseph Sapulla mergaitę ištraukė iš vandens ir abu tapo kitų iškelti ant kranto.

Visas gelbėjimas užtruko apie 3 minutes. Mergaitė, užsirijusi vandeniu, iš karto užsikosėjo, verkė, bet greit nustojo ir sykiu su asarojančia iš džiaugsmo motina, kaip mokėdama, dėkojo gelbėtojams. Menama, kad ji išliko visai sveika. Jos gelbėtojas apsiibraizęs.

Susivaidijo Viršininkai

Miesto švietimo tarybos viršininkas Moss išsibarė ant mokyklų viršininko Jansen, bet ne už tai, kad pastarasis persekioja mokytojus ir mokinius. Barė už tai, kad jis dar ne gana esąs aštrus. Turis įsakyti mokytojams eiti nemokamas „savanorių“ pareigas ir tie turį jas eiti be atskalbinių.

Mokytojų unijos atstovė Rose Russell sako, jog tas dviejų viršininkų neva barnis yra tiktai bandymas nukreipti visuomenės dėmesį nuo nedamokėtų mokytojų pastangų pagerinti savo buitį ir mokyklose padėti.

Laisvė Šiemet Turės Piknikų Pikniką

Nuo neatmenamų laikų dienraštis Laisvė neturėjo tiek daug svečių iš kitų miestų, kiek turės šių metų piknike. Nors, reikia pripažinti, kas metai Laisvės piknikai yra visai šaliausių saskridžių vieta. Neuzsileidami, brooklyniečiai taipgi jau mobilizuoja savo grupes, užsisako stalus.

Laisvės piknikas įvyks sekmadienį, liepos (July) 2-ą, Klaiščiaus Clinton Park. Betts ir Maspeth Avenue, Maspeth, L. I., N. Y.

Ankstybų pikniko žinių kregždė, L. Bekešienė iš Rochester, N. Y., rašo:

„I abu suvažiuavimus nuo LDS 11 kuopos iš Rochesterio atvažiuos Černauskas ir Leka-
vičienė. Moterų LLD 110

kuopa išrinko mane. Dar nežinau, ką siūnia LLD 50-ta kuopa.

„Ir šiaip daug kas, kad ir ne delegatai, rengiasi atvažiuoti į Laisvės pikniką. Manau, kad atvažiuos ir J. ir K. Žemaičiai.“

Dėkui d. Bekešienei už žinias. Lauksime svečių.

Tikėkimės, jog ir iš kitų miestų delegatai atvyks į suvažiuavimus pakankamai anksti, kad galėtų dalyvauti Laisvės piknike.

Suvažiuavimai įvyks: Lietuvos Literatūros Draugijos 1 ir 2 liepos, pirm pikniko; Lietuvos Darbininkų Susivienijimo liepos 3-6 dienomis. Abiejų posėdžiaus Liberty Auditorijoje, Richmond Hill.

Mažiau Samdoma Darbininkų

New Yorko valstijos industrijai komisijonierius Edward Corsi pateiktame raporte už balandžio mėnesį praneša, kad gamybinėje industrijoje dirbo 1,743,600 darbininkų.

To pat raporto aprašavimu, balandžio mėnesį dirbo 31,400 darbininkų mažiau, negu kovo mėnesį, ir 10,300 mažiau, negu pernai balandžio mėnesį.

Prisiminus, kad gyventojų skaičius valstijoje žymiai padaugėjo prieaugliu jaunimo, taipgi kad čia minėti tiktai industriniai darbininkai, neliečiant patarnavimo įstaigų, matome didį paplitimą nedarbo bėgiu vienerių metų.

Nuteisė Nekooperavusi Liudytoja

James Amarante, brooklynietis, 38 metų, stambus gembleris, nuteistas 210 dienų kalėti ir pasimokėti \$1,750 arba atbūti kalėjime kitas 210 dienų už tai, kad jis teisme nelidijio prieš savo bičiulius gemblerius. Kaltinime sako, kad jis nekooperavo su teismu.

Dingo 8 Maišai Pašto

Aštuoni maišai pašto dingę iš apartamentinio namo, 334 Eastern Parkway, kur jie buvo pašto, sunkvežimio atvežti ir palikti, kad vietiniai išnešiotojai juos vėliau pasiimtų ir išnešiotų. Taip dabar daroma „taupos“ sumetimais. Vardan to paties „taupumo“ paskiau būrys policijos ir pašto inspektorių sugrįžo dieną, sklepus, kiemus ir net tūlus butus krėtė, bet maišų nerado.

PAJESKOJIMAI

As esu 45 metų amžiaus ir paieskau išteklėjimui pasitūrinčio vyro, patogiam gyvenimui, amžiaus nuo 50 ar viršaus metų. Prašau rašyti angliu kalba, nes aš lietuviškai nemoku skaityti. Rašydami adresuokite: T. S., 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y. (96-101)

REIKALAVIMAI

Reikalingos merginos, pakavimui šviežių agurkų ir stiklines ir į kenus. ORIGINAL CANNING CO. 491 Dumont Ave., Brooklyn, N. Y. Telefonas HY. 8-5959 (98-100)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA NAMAI Richmond Hill, 6 kambariai tušti, mūrinis moderniški įrengtas, 2 seimom, su 11 kambarių, alejumu apšildomas, su garadu. Kaina \$10,950.

Arti prie Forest Parkway — mūrinis namas, 6 kambariai su uždariais porčiais, tušti, 2 seimom su 13 kambarių, alejumu apšildomas, su garadu, lotas 50x100. Kaina \$17,500.

Sešių seimų namas, mūrinis, vienas filoras tuščias. Kaina \$7,950.

Visi trys namai tik du blokai nuo Subway stoties. Prašome šaukti: ZINIS, EV. 4-3487, Republic 9-1506 (98-100)

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE

Valgykite Pietus pas
HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
426 South 5th Street Brooklyn, N. Y.

PIETŪS 60c.

iš 5-ųjų patrovų

VAKARIENĖ 85c.

iš 7-ųjų patrovų

VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ

8-ųjų Patrovų Gerai Suderinto Valgio \$1.60

Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogų ir malonu. Mandagus patarnavimas.

Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivaizdinimas bei parė. Prašome užėti pasilinksmininti. Nesigalėsime!

Sąlygos išnuomuoju dēl puotų, pokilių, krikštynų, parų, vestuvių. Žemos kainos už viską.

Valgiai ir gėrimai aptarnaujami žemom kainom.

Laisvės Direktorių Tarybos Posėdis

Pirmadienį, gegužės 29 d., 8 val. vakaro, Laisvės patalpose, Richmond Hill, įvyks mėnesinis bendrovės direktorių tarybos posėdis.

Prašomi visi tarybos nariai dalyvauti. Sekretorė.

Pataisa

LDS Bowling Turnamento aprašyme Laisvės numerio 98-me paduotieji skaičiai (scores) numuštų „pins“ nebuvo oficialiai. Jie — gauti iš tēmytojų, ne iš komisijos, nes komisija tuomet dar nebuvo paruošusi spaudai, tad mūsų paskelbtuose gal rasis netikslumų. Prašome vadovautis tais skaičiais, kurie bus turnamento komisijos patikrinti ir paduoti LDS organe Tiesoje.

V. Z. Ved.

Brouxe du jauni vyrai uždaryti kalėjime už 6 bonkas degtinės. Ne už išgėrimą — jas „pasimėgę“ karčiamos savininkui nematant ir be mokiesties.

PARDAVIMAI

Parsiduoda namas su gerai išdirbtu restoranu bizniu, kuris turi pilnus gerimų laisvius (Bar and Grill). Tas biznis čia eina nuo 1933 metų su geriausiu pasisekimu. Namas dviejų aukštų, dviem seimom po 8 kambarius. Kaina labai priinama, nes savininkas pasitraukia iš biznio — polsiui. Prašome kreiptis: 406 So. 3rd St., Brooklyn, N. Y.

RICHMOND HILL BARGENAI

Si biznio nuosavybė turi dvi patalpas krautuvėm, ant viršaus 6 kambariai. Taipgi didelis attic. Garu apšildomas — alejumu. Lotas 50x100. Reikia patalsimų. Prašomeji kaina \$8,500.

HAWKINS REALTY CO. 111-12 101 Ave. Richmond Hill, N. Y. Telefonas Virginia 9-0813 (93-100)

GERIAUSIS

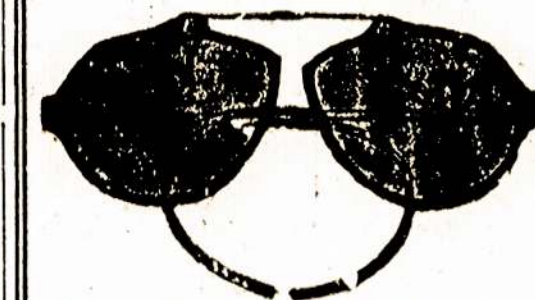
INSURANCE IR REAL ESTATE

Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON

111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.

Telefonai:
Virginia 9-0842 ir
Virginia 7-4111

EGZAMINUOJAM AKIS RASOME RECEPTUS DAROME IR PRITAIKOME AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger

Optometristai
394-398 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

SHALINS

(Shalinskas)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves Kopyčias autolaidum nemokamai visose dalyse miesto.

Laidotuvių Direktorai:

F. W. Shalins-J. B. Shalins

Tel. Virginia 7-4499

Plėšikui Nepavyko

Trylikos metų mergšė Patricia Vahey pagelbėjo tėvui pravyti plėšiką ir apsaugoti tėvą. Plėšikui užsimojus kirsti jį jėgoms groserininkui bonka per galvą, mergaitė išmūšė tą bonką iš jo rankos ir pati išbėgo lauk šaukti policijos. Jai sugrįžus su policija, jos tėvas plėšiką jau laikė prispaudęs prie grindų. Suimtas sakėsi esąs John J. Condon, 32 m.

PIRMYBIŲ IESKOTOJAS

Būti pirmuoju išgarsintuose veiksmuose entuziastas George Horn, 31 m., atvyko prie Brooklyn - Battery Tunelio 36 valandomis pirm atidarymo, kad galėtų būti pirmuoju keleiviu. Jis ten ir miegojo savo automobiliuje.

Greta kitų pasigautų pirmųjų, jis buvęs pirmuoju atidarant Pasaulio Parodą New Yorke 1939 m.

Atidarytas Naujausias Tunelis

Brooklyn - Battery Tunelis, buvęs pradėtas dar pirm karo, velionies LaGuardijos laikais, tapo atidarytas trafikui gegužės 25-tą, išskilmėse dalyvaujant aukštiesiems valdžios pareigūnams.

Tikimasi, kad tunelis daug palengvins New Yorko ir Brooklyn „downtown“ trafiką. Bet... kainuos 35c. Laido sutauptysiąs apie 35 minutes.

Tunelis kainavo \$80,000, 000. Aprakuojama, kad juo mi per metus važiuos apie 10 milijonų vežimų. Sunkvežimių firmoms gasu ir nesugaišutu laiku sutauptysiąs po apie milijoną dolerių per vienerius metus.

SKELBKITĖS LAISVĖJE

REPUBLIC BAR & GRILL

Savininkas

IGNAS SUTKUS

Patogi vieta pasiūnekučiuoti, užkasti ir pagaliau burnelę išmesti, sulig savo skonio pasirinkto

LIKERIO, VYNO ar ALAUS

Pas Igną Sutkų visada rasi sau pažįstamų
492 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Kampas Union Ave. ir Hooper Street.

TELEVISION

Telefonas
EVergreen 4-8969

JOSEPH BALTAITIS BAR & GRILL

518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Geri Valgiai laukia jūsų visada

DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS

Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms

Telefonas
EVergreen 4-9407 TELEVISION
SHUFFLE BOARD

TONY'S BARBER SHOP

UP-TO-DATE
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

Dr. A. Petrika

DANTŲ GYDYTOJAS

221 South 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 7-6868

Valandos:

9-12 ryte; 1-8 vakare

Penktadieniais uždaryta

Petras Kapiskas

PALAIKO

Bar & Grill

DEGTINĖS, VYNAI

IR ALUS

32 TEN EYCK STREET

Brooklyn, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-8174

TELEPHONE

STAGG 2-5043

RES. TEL.

HY. 7-8631

MATTHEW P. BALLAS

BIELIAUSKAS, LAISNIUOTAS GRABORIUS

FUNERAL HOME

ALBERT J. BALTON-BALTRONAS, Manager

(Laisniuotas Balsamuotojas)

Litūdesio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už priėmimą kainą

Puikiai Įrengtos Dvi Kopyčios, Duodamos

Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.